

Gemeente Beemster

JAARSTUKKEN

2010

PARAGRAFEN



## De paragrafen

Op basis van artikel 9 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten worden in de Jaarstukken in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten, alsmede tot de lokale heffingen. De jaarstukken bevatten ten minste de volgende paragrafen, tenzij het desbetreffende aspect bij de gemeente niet aan de orde is:

- a. Lokale heffingen.
- b. Weerstandsvermogen.
- c. Onderhoud kapitaalgoederen.
- d. Financiering.
- e. Bedrijfsvoering.
- f. Verbonden partijen.
- g. Grondbeleid.

Gezien de onderwerpen zijn al deze aspecten bij de gemeente Beemster wel aan de orde.

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de jaarstukken staan worden gebundeld in een kort overzicht, waardoor voldoende inzicht wordt verstrekt. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de jaarstukken.

In de jaarstukken 2010 zijn alle paragrafen opgenomen.  
De paragrafen zijn opgenomen in de volgorde zoals hierboven is vermeld.



## Paragraaf lokale heffingen

### Algemeen.

Op basis van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten bevat de paragraaf lokale heffingen ten minste:

- De geraamde en gerealiseerde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

### De geraamde en gerealiseerde inkomsten.

LOKALE HEFFINGEN	Raming 2010 voor wijziging	Raming 2010 na wijziging	Werkelijk 2010
- Onroerende-zaakbelasting (OZB):			
- gebruikers (alleen bedrijven)	€ 107.246	€ 107.246	€ 102.131
- eigenaren	€ 1.091.855	€ 1.091.855	€ 1.126.557
- Belasting op roerende woon- en verblijfsruimten (RWB)	€ 5.730	€ 5.730	€ 6.040
- Afvalstoffenheffing	€ 640.264	€ 640.264	€ 634.087
- Rioolrecht	€ 517.024	€ 517.024	€ 512.454
- Begrafenisrechten	€ 71.000	€ 71.000	€ 31.462
- Liggeld woonschepen	€ 2.276	€ 2.276	€ 2.276
- Toeristenbelasting	€ 18.759	€ 18.759	€ 18.212
- Bouwleges	€ 409.542	€ 309.542	€ 229.262
- Secretarieleges	€ 38.878	€ 38.878	€ 35.609
- Leges rijbewijzen en reisdocumenten	€ 114.836	€ 114.836	€ 114.844
- Leges inschrijving woningzoekende	€ 22.000	€ 22.000	€ 18.519
<b>Totaal lokale heffingen</b>	<b>€ 3.039.410</b>	<b>€ 2.939.410</b>	<b>€ 2.831.453</b>

Het gaat in bovenstaande tabel om de bruto opbrengsten.

### Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen is opgenomen in het Coalitieakkoord 2010-2014.

### Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse lokale heffingen.

#### Onroerende zaakbelasting (OZB)

- Er gelden geen verschillende tarieven voor woningen en niet-woningen.
- Met ingang van 2006 is het gebruikersdeel van de onroerende zaakbelasting (OZB) voor woningen afgeschaft.
- Het gebruikersdeel voor de onderdelen die tot woning dienen in 'gemengde percelen' blijft ook buiten de heffing. Het gaat hierbij om de woongedeeltes in boerderijen, woon- winkelpanden.
- De opbrengst is gebaseerd op de waarde van de onroerende zaken naar de waardepeildatum 1 januari 2009.
- In de begroting 2010 is rekening gehouden met een opbrengststijging van 1,4% en een verhoging van de opbrengst als gevolg van verbouw en nieuwbouw. In de begroting zijn de opbrengsten geraamd op €107.246 voor de gebruikers van niet woningen en van €1.091.855 voor de eigenaren van woningen en niet woningen.
- Op basis van WOZ-waarde per 1 januari 2009 en de gewenste opbrengst, zijn de tarieven voor 2010 bepaald op 0,0875% voor de eigenaren en op 0,0680% voor de gebruikers. Ten opzichte van 2009 is dit een stijging van 0,6% voor het eigenarentarief en een daling van 3,7% voor het gebruikerstarief.

### Belasting op roerende woon- en verblijfsruimten (RWB)

- De belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten hebben veel gemeen met de OZB. De heffingsbepalingen met betrekking tot beide belastingen zijn gelijk. Wettelijk is voorgeschreven dat de tarieven van beide belastingen gelijk zijn.

### Afvalstoffenheffing

- De opbrengst van afvalstoffenheffing behoort niet tot de algemene middelen, maar wordt gebruikt om de kosten van de afvalinzameling en -verwerking te dekken.
- Het tarief voor de afvalstoffenheffing is sinds 2007 niet gewijzigd. Door de ontwikkeling van de lasten op het onderdeel reiniging was aanpassing van de tarieven niet noodzakelijk c.q. mogelijk. Er is rekening gehouden met een fikse omzetskorting van het Afval Energiebedrijf te Amsterdam. Er is geen rekening gehouden met de vergoeding uit het afvalfonds voor ingezameld glas en papier.
- Er wordt 75% van de kosten van straatreiniging toegerekend aan de netto lasten van afvalverwijdering en -verwerking.
- Het nadelig saldo 2010 van het onderdeel reiniging is ten laste van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing gebracht.

### Rioolheffing

- De gemeente Beemster brengt de rioolheffing in rekening bij de eigenaar van een perceel dat is aangesloten op het riool. De opbrengst van de rioolheffing mag alleen gebruikt worden voor het beheren en instandhouden van het rioolstelsel.
- Eind 2010 is er een nieuwe Verordening rioolheffing vastgesteld en is gekozen om over te gaan van rioolrecht naar rioolheffing.
- In de begroting 2010 is uitgegaan van een verhoging van het rioolrecht met 0%. Het tarief voor 2010 is dus evenals in 2008 en 2009 vastgesteld op € 171,20.
- Er wordt 25% van de kosten van straatreiniging toegerekend aan de netto lasten van het beheer en onderhoud riolen en rioolgemalen.
- Het voordelig saldo over 2010 van het onderdeel riolering is ten gunste van de egalisatiereserve riolering gebracht.

### Begrafnisrechten en uitgifte huurgraven

- De opbrengst is afhankelijk van het aantal begravingen en uitgiftes van huurgraven.
- De tarieven van de begrafenisrechten zijn in 2010 niet gewijzigd.

### Liggeld woonschepen

- Het liggeld wordt geheven voor het hebben van een ligplaats voor een woonschip aan de Oostdijk in Zuidoostbeemster. Ter uitvoering van de overeenkomst met toenmalige Waterschap "De Beemster" heeft de gemeente een toezichhoudende taak. De hieraan verbonden kosten zijn overigens heel beperkt.
- Het liggeld woonschepen is met 1,4% verhoogd ten opzichte van 2009. Het tarief voor 2010 kwam hierdoor op € 78,50.

### Toeristenbelasting

- De toeristenbelasting is verhoogd met 1,4% en bedroeg in 2010 € 0,84 per overnachting.

### Secretarieleges en leges rijbewijzen en reisdocumenten

- De leges zijn als volgt aangepast:
  - Voor reisdocumenten bepaalt het rijk het maximaal te heffen bedrag. Deze bedragen hebben wij naar beneden afgerond op een veelvoud van € 0,05.
  - Het legesbedrag voor rijbewijzen is in 2010 verhoogd tot € 33,25.
  - De overige leges zijn verhoogd met 1,4%, behalve bouwleges.

### Bouwleges

- De bouwleges worden berekend aan de hand van een percentage van de bouwsom. Met ingang van 2010 wordt er een nieuwe staffel voor de berekening van de bouwleges gehanteerd. Tot € 200.000 geldt een tarief van 3%. Van € 200.000 tot € 500.000 geldt een tarief van 2,55%. Daarboven zijn de tarieven gelijk gebleven.
- De bouwleges die niet afhankelijk zijn van de bouwsom, zoals verhogingen bij vrijstelling van het bestemmingsplan, zijn met 1,4 verhoogd.

### Een aanduiding van de lokale belastingdruk.

Om een indicatie te geven van de lokale belastingdruk houden we rekening met de volgende belastingsoorten: OZB, afvalstoffenheffing en rioolrecht. Voor OZB kan bij woonschepen worden gelezen: belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten (RWB). De afvalstoffenheffing is op alle huishoudens van toepassing, het rioolrecht alleen voor percelen die op de riolering zijn aangesloten.

De lokale belastingdruk gegeven wij aan voor:

- Eenpersoonshuishoudens in een eigen woning.
- Eenpersoonshuishoudens in een huurwoning.
- Meerpersoonshuishoudens in een eigen woning.
- Meerpersoonshuishoudens in een huurwoning.

Voor de berekening van de OZB is uitgegaan van de gemiddelde woningwaarde in Beemster volgens de "Atlas van de lokale lasten". Deze was in 2009 € 332.184 en in 2010 € 332.571.

Jaar	Eenpersoonshuishoudens		Meerpersoonshuishoudens	
	Eigen woning	Huurwoning	Eigen woning	Huurwoning
2009	603	143	661	201
2010	606	143	664	201
Wijziging in €	3	0	3	0
Wijziging in %	0,50%	0%	0,45%	0%

### Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Voor belastingplichtigen met lage inkomens bestaat de mogelijkheid van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de belasting. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffenheffing. Kwijtschelding is mogelijk wanneer aan de voorwaarden van de Invorderingswet 1990 is voldaan, met dien verstande, dat wij uitgaan van 100% van de relevante bijstandsnorm.

In 2010 zijn 78 verzoeken om kwijtschelding ingediend, waarvan 68 geheel of gedeeltelijk zijn toegewezen.

Er is in 2010 voor een totaal bedrag van € 11.670 kwijtgescholden.

Met ingang van 2010 is het mogelijk om belastingschuldigen die daarvoor in aanmerking komen geautomatiseerd kwijtschelding te verlenen. Wij maken daarvoor gebruik van de diensten van het Inlichtingenbureau van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Belastingsschuldigen die van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt, hebben hiervoor toestemming gegeven.

Ongeveer de helft van het aantal verzoeken betrof automatische kwijtschelding.





## Paragraaf weerstandsvermogen

### Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de vraag hoe de gemeente Beemster haar financiële risico's opvangt zonder dat dit betekent dat het beleid aangepast moet worden. Hiervoor is inzicht nodig in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's af te dekken (weerstandscapaciteit) en de relatie tussen deze twee: het weerstandsvermogen

### Beleid voor risicomanagement

In november 2009 heeft de raad het beleidsdocument van de gemeente Beemster omtrent risicomanagement en het weerstandsvermogen vastgesteld.

De doelstellingen van dit beleid luiden als volgt:

1. Het inzicht krijgen in de risico's die de gemeente loopt.
2. Het risicobewustzijn van de (medewerkers) organisatie stimuleren en vergroten.
3. Het beheersen van de risico's die de gemeente loopt binnen de bestaande processen.
4. Het optimaliseren van de risicokosten (kosten van preventie, verzekeringspremies en eigen schades).
5. Het weerstandsvermogen binnen de vastgestelde bandbreedtes houden.
6. Het voldoen aan de wettelijke verplichting (BBV).

De benodigde weerstandscapaciteit stellen we vast aan de hand van een risico-inventarisatie. Alle sectoren inventariseren hun eigen risico's, inclusief de kans van optreden en de financiële gevolgen. Op basis van dit risicoprofiel rekent een simulatieprogramma uit hoeveel weerstandscapaciteit nodig is.

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Beemster is opgebouwd uit de volgende elementen:

- De post voor onvoorziene uitgaven;
- de vrije ruimte in de belastingcapaciteit (onbenutte belastingcapaciteit);
- het vrij aanwendbare deel van de Algemene reserve;
- de stille reserve.

De beschikbare weerstandscapaciteit moet minstens even groot zijn als de benodigde weerstandscapaciteit. Dit betekent een ratio weerstandsvermogen van groter dan of gelijk aan 1.

### Risico-inventarisatie

Ter voorbereiding op de jaarafsluiting 2010 hebben wij een uitgebreide risico-inventarisatie uitgevoerd, met externe ondersteuning van BNG Consultancy Service (BCS). Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met de gemeentesecretaris, sectorhoofden, directeur Technische Dienst Beemster & Zeevang en de projectleider woningbouw.

Vanaf 2011 zal de risicocoördinator van de gemeente Beemster de inventarisatie uitvoeren. Doordat de inventarisatie in 2010 samen met de risicocoördinator is uitgevoerd, neemt het risicobewustzijn in de organisatie toe. Hiermee komen we tegemoet aan één van onze doelstellingen.

### Risicoprofiel

Hieronder staan de 10 omvangrijkste risico's van de gemeente Beemster, voortkomend uit de laatste inventarisatie van oktober/november 2010, weergegeven. Om een risico te kwantificeren dienen zowel de kans als het gevolg benoemd te worden.

Risico	Kans	Minimum omvang schade	Maximum omvang schade
Exploitatieverlies agv te hoog geraamde verkoopopbrengsten	90 %	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Gedeeltelijk niet realiseren van taakstellende bezuinigingen dan wel te maken frictiekosten	50 %	€ 210.000	€ 210.000
Beeindiging samenwerking WWB/WMO	50 %	€ 80.000	€ 160.000
Bestemmingsplan nog niet onherroepelijk (Nieuwe Tuinderij)	30 %	€ 844.588	€ 844.588
Vandalisme	30 %	€ 80.000	€ 160.000
Niet in exploitatie kunnen nemen van ZOB fase 2	10%	€ 2.063.000	€ 2.063.000
Handhavingsgat	10 %	€ 80.000	€ 160.000
Compensatie investeringen waterpeilverlaging	10 %	€ 80.000	€ 340.000

Aanbestedingen	10 %	€ 160.000	€ 160.000
Nadelig gevolg handelen ambtenaren TDBZ	10 %	€ 160.000	€ 160.000

### Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de risico-inventarisatie bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 2,6 miljoen. Dit betekent dat er € 2,6 miljoen nodig is om de risico's financieel af te dekken.

### Beschikbare weerstandscapaciteit

In geld uitgedrukt berekenen wij de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt:

	Begroting 2010	Jaarrekening 2010
<b>Weerstandscapaciteit exploitatie:</b>		
- Post onvoorziene uitgaven	€ 42.500	€ 0
- Onbenutte belastingcapaciteit:		
- OZB en RWB	€ 474.352	€ 460.672
- rioolrecht	€ -	€ -
- afvalstoffenheffing	€ -	€ -
- begrafenisrechten	€ -	€ -
- leges	€ -	€ -
- overige belastingen	€ -	€ -
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	€ 474.352	€ 460.672
<b>Subtotaal weerstandscapaciteit exploitatie</b>	<b>€ 516.852</b>	<b>€ 460.672</b>
<b>Weerstandscapaciteit in het vermogen:</b>		
- Vrij aanwendbare deel Algemene reserve	€ 2.263.531	€ 166.847
- Stille reserves, niet bedrijfsgebonden activa	€ 2.894.072	€ 2.472.118
- Stille reserves, aandelenbezit	€ 214.545	€ 214.545
<b>Subtotaal weerstandscapaciteit in het vermogen</b>	<b>€ 5.372.148</b>	<b>€ 2.853.510</b>
<b>Totaal weerstandscapaciteit</b>	<b>€ 5.889.000</b>	<b>€ 3.314.182</b>

### Toelichting:

#### Onbenutte belastingcapaciteit

Onder de onbenutte belastingcapaciteit verstaan wij de ruimte om de belastingen en retributies te verhogen, of om andere belastingen in te voeren.

#### OZB en RWB

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit wordt het tarief van de artikel 12 norm gehanteerd. Hiermee bedoelen wij het tarief dat jaarlijks door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt bekendgemaakt. Dit tarief geldt als "toelatingseis" om voor een uitkering volgens artikel 12 van de Financiële Verhoudingswet in aanmerking te komen.

De onbenutte belastingcapaciteit OZB en RWB is het verschil tussen de werkelijke opbrengst en de opbrengst gebaseerd op de artikel 12 norm. In de junicirculaire van 2010 is dit tarief gesteld op 0,1201,% van de waarde (dit was in 2010 0,1187%). Naast de OZB houden wij ook rekening met de RWB. Qua opbrengst is de RWB maar een fractie van de OZB, maar de heffingsbepalingen en de tarieven van beide belastingen zijn gelijk.

#### Rioolrecht

Het rioolrecht is in 2010 € 171,20 per aansluiting. Een eventueel saldo van het onderdeel riolering verrekenen we met de reserve groot onderhoud riolering. Van een onbenutte belastingcapaciteit op dit onderdeel is geen sprake.

#### Afvalstoffenheffing

Het onderdeel reiniging is in de rekening 2010 kostendekkend. Van een onbenutte belastingcapaciteit is geen sprake.

#### Begrafenisrechten

De begrafenisrechten zijn kostendekkend. Ook hierbij is het aantal handelingen niet exact is te begroten. Er wordt niet uitgegaan van een onbenutte belastingcapaciteit op dit onderdeel.

## Leges

Wij gaan ervan uit dat de legestarieven kostendekkend zijn. Ook hierbij is het aantal handelingen niet exact te begroten. Verder zijn voor bepaalde onderdelen door het rijk maximaal te heffen bedragen vastgesteld. Het is altijd mogelijk dat deze bedragen niet kostendekkend zijn.

## Overige belastingen

1. In het overzicht zijn 2 belastingen, die wel door de gemeente Beemster worden geheven, niet genoemd. Dit zijn liggelden woonschepen en de toeristenbelasting. In de eerste plaats zijn deze belastingen niet genoemd omdat de opbrengst maar heel beperkt is. Het liggeld woonschepen is in feite een retributie, dus de opbrengst mag niet hoger zijn dan de kosten. De gemeente Beemster heeft bij de toeristenbelasting niet een extreem laag tarief. Het tarief per overnachting van de gemeente Beemster ligt onder het landelijk gemiddelde.
2. Buiten de hiervoor genoemde belastingen mag de gemeente Beemster, soms onder voorwaarden, op basis van de Gemeentewet nog meer belastingen heffen. Dit gaat om:
  - Baatbelasting;
  - forensenbelasting;
  - parkeerbelastingen;
  - hondenbelastingen;
  - reclamebelasting;
  - precariobelasting;
  - gemaklijkhedenretributie.

Wij hebben niet het voornemen om voor te stellen tot heffing van deze belastingen over te gaan.

## Het vrij aanwendbare deel van de Algemene reserve

In de raadsvergadering van 2 juli 2009 is besloten om de ondergrens van de Algemene reserve te stellen op 8,5% van de totale lasten. De totale lasten zijn € 27.964.885. Hiervan 8,5% is € 2.377.015. Het totale saldo van de Algemene reserve per 31 december 2010 bedraagt € 2.543.862.

Het verschil tussen dit bedrag en de berekende ondergrens is het vrij aanwendbare deel van de Algemene reserve.

## Stille reserves

Bij de stille reserves gaat het om:

- Niet bedrijfsgebonden activa. Deze activa kunnen worden verkocht zonder dat de bedrijfsvoering van de gemeente daardoor wordt belemmerd. Het gaat hier met name om woningen.
- Het aandelenbezit van de gemeente Beemster.

## Overzicht stille reserves per 31 december 2010:

Omschrijving activa	Boekwaarde 31-12-2010	*) Actuele waarde	Stille reserve
- Rijperweg 81 te Middenbeemster (woning)	€ 14.300	€ 238.000	€ 223.700
- Rijperweg 108 te Middenbeemster (woning)	€ 11.600	€ 124.000	€ 112.400
- Rijperweg 110 te Middenbeemster (woning)	€ 11.600	€ 127.000	€ 115.400
- Rijperweg 111 te Middenbeemster (woning)	€ 11.600	€ 177.000	€ 165.400
- Middenweg 141 te Middenbeemster (woning)	€ 22.200	€ 338.000	€ 315.800
- Middenweg 143 te Middenbeemster (woning)	€ 22.200	€ 110.000	€ 87.800
- Middenweg 150 te Middenbeemster (cultureelcentrum Onder de Linden)	€ 45.500	€ 102.000	€ 56.500
- Nic. Cromhoutaan 3 te Middenbeemster (kinderdagverblijf/BSO)	€ 1.099.100	€ 2.133.000	€ 1.033.900
- Tobias de Coenestraat 5 te Middenbeemster (peuterspeelzaal)	€ 182.400	€ 367.000	€ 184.600
- Tobias de Coenestraat 4 te Middenbeemster (bibliotheek)	€ 236.600	€ 419.000	€ 182.400
- B. Hollanderstraat 9 te Middenbeemster (Beejegebouw)	€ 47.200	€ 192.000	€ 144.800
- Volkstuinen Middenbeemster (18.400 m <sup>2</sup> )	€ 102.600	€ 66.000	€ 36.600
- Volkstuinen Zuidoostbeemster (3.852 m <sup>2</sup> )	€ -	€ 15.000	€ 15.000
1) - Gronden nabij Volgerweg 26 te MB (168.905 m <sup>2</sup> )	€ 821.492	€ 692.510	€ 128.982
2) - aandelen EZW (netwerkbedrijf NUON)/3.128 aandelen van nominaal € 68,-	€ -	€ 212.923	€ 212.923
2) - aandelen BNG / 7.020 aandelen van nominaal € 2,50	€ 15.928	€ 17.550	€ 1.622
Totaal stille reserves			€ 2.686.663

\*) Voor de actuele waarde wordt de getaxeerde WOZ-waarde met peildatum 01-01-2010 gehanteerd.

1. Voor de actuele waarde met betrekking tot de gronden nabij Volgerweg 26 te Middenweg is de waarde per m<sup>2</sup> voor agrarische grond gehanteerd. Hierbij is gekeken naar de verkopen van losse agrarische grond in het 2<sup>e</sup> halfjaar 2009 (grond zonder gebouwen). De gemiddelde verkoopprijs van de gronden

bedroeg 4,10 per m<sup>2</sup>. Voor de bepaling van de actuele waarde eind 2010 hebben we een prijs van € 4,10 per m<sup>2</sup> gehanteerd.

2. Gemeente Beemster heeft 7.020 aandelen van nominaal € 2,50 van de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten.

Verder bezat Beemster 3.128 aandelen van nominaal € 68,07 van de N.V. Houdstermaatschappij EZW (aandeelhouder van NUON). NUON is gesplitst in een productie- en een leveringsbedrijf en een netwerkbedrijf. Het netwerkbedrijf blijft in overheidshanden. In juni 2009 is besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf te verkopen. Per 1 juli 2009 is 49% van het aandelenbezit overgedragen. Beemster kreeg als gevolg daarvan € 2.281.785. Per 1 juli 2011 en 1 juli 2013 dragen we 15% van het aandelenbezit over; hiervoor ontvangen wij beide keren € 753.250. Tenslotte dragen we per 1 juli 2015 de resterende 21% over; dan ontvangen we € 1.055.125.

Het in 2009 ontvangen bedrag is toegevoegd aan de algemene reserve opbrengst NUON aandelen. Wij gaan er van uit dat ook de nog te verwachten bedragen ad € 2.561.625 naar deze reserve gaan. Ondanks deze verwachting rekenen we de toekomstige opbrengsten niet bij de stille reserves.

### Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandscapaciteit anderzijds. De relatie tussen beide wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

De ratio weerstandsvermogen bedraagt € 3,3/€ 2,6 miljoen = 1,27.

№	Waarde	Waarde	Waarde	Waarde	Waarde
1	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
3	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
4	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000	4.000.000
5	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000	5.000.000
6	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
7	7.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000	7.000.000
8	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000	8.000.000
9	9.000.000	9.000.000	9.000.000	9.000.000	9.000.000
10	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
11	11.000.000	11.000.000	11.000.000	11.000.000	11.000.000
12	12.000.000	12.000.000	12.000.000	12.000.000	12.000.000
13	13.000.000	13.000.000	13.000.000	13.000.000	13.000.000
14	14.000.000	14.000.000	14.000.000	14.000.000	14.000.000
15	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000
16	16.000.000	16.000.000	16.000.000	16.000.000	16.000.000
17	17.000.000	17.000.000	17.000.000	17.000.000	17.000.000
18	18.000.000	18.000.000	18.000.000	18.000.000	18.000.000
19	19.000.000	19.000.000	19.000.000	19.000.000	19.000.000
20	20.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
21	21.000.000	21.000.000	21.000.000	21.000.000	21.000.000
22	22.000.000	22.000.000	22.000.000	22.000.000	22.000.000
23	23.000.000	23.000.000	23.000.000	23.000.000	23.000.000
24	24.000.000	24.000.000	24.000.000	24.000.000	24.000.000
25	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000
26	26.000.000	26.000.000	26.000.000	26.000.000	26.000.000
27	27.000.000	27.000.000	27.000.000	27.000.000	27.000.000
28	28.000.000	28.000.000	28.000.000	28.000.000	28.000.000
29	29.000.000	29.000.000	29.000.000	29.000.000	29.000.000
30	30.000.000	30.000.000	30.000.000	30.000.000	30.000.000
31	31.000.000	31.000.000	31.000.000	31.000.000	31.000.000
32	32.000.000	32.000.000	32.000.000	32.000.000	32.000.000
33	33.000.000	33.000.000	33.000.000	33.000.000	33.000.000
34	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000	34.000.000
35	35.000.000	35.000.000	35.000.000	35.000.000	35.000.000
36	36.000.000	36.000.000	36.000.000	36.000.000	36.000.000
37	37.000.000	37.000.000	37.000.000	37.000.000	37.000.000
38	38.000.000	38.000.000	38.000.000	38.000.000	38.000.000
39	39.000.000	39.000.000	39.000.000	39.000.000	39.000.000
40	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000	40.000.000
41	41.000.000	41.000.000	41.000.000	41.000.000	41.000.000
42	42.000.000	42.000.000	42.000.000	42.000.000	42.000.000
43	43.000.000	43.000.000	43.000.000	43.000.000	43.000.000
44	44.000.000	44.000.000	44.000.000	44.000.000	44.000.000
45	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000	45.000.000
46	46.000.000	46.000.000	46.000.000	46.000.000	46.000.000
47	47.000.000	47.000.000	47.000.000	47.000.000	47.000.000
48	48.000.000	48.000.000	48.000.000	48.000.000	48.000.000
49	49.000.000	49.000.000	49.000.000	49.000.000	49.000.000
50	50.000.000	50.000.000	50.000.000	50.000.000	50.000.000
51	51.000.000	51.000.000	51.000.000	51.000.000	51.000.000
52	52.000.000	52.000.000	52.000.000	52.000.000	52.000.000
53	53.000.000	53.000.000	53.000.000	53.000.000	53.000.000
54	54.000.000	54.000.000	54.000.000	54.000.000	54.000.000
55	55.000.000	55.000.000	55.000.000	55.000.000	55.000.000
56	56.000.000	56.000.000	56.000.000	56.000.000	56.000.000
57	57.000.000	57.000.000	57.000.000	57.000.000	57.000.000
58	58.000.000	58.000.000	58.000.000	58.000.000	58.000.000
59	59.000.000	59.000.000	59.000.000	59.000.000	59.000.000
60	60.000.000	60.000.000	60.000.000	60.000.000	60.000.000
61	61.000.000	61.000.000	61.000.000	61.000.000	61.000.000
62	62.000.000	62.000.000	62.000.000	62.000.000	62.000.000
63	63.000.000	63.000.000	63.000.000	63.000.000	63.000.000
64	64.000.000	64.000.000	64.000.000	64.000.000	64.000.000
65	65.000.000	65.000.000	65.000.000	65.000.000	65.000.000
66	66.000.000	66.000.000	66.000.000	66.000.000	66.000.000
67	67.000.000	67.000.000	67.000.000	67.000.000	67.000.000
68	68.000.000	68.000.000	68.000.000	68.000.000	68.000.000
69	69.000.000	69.000.000	69.000.000	69.000.000	69.000.000
70	70.000.000	70.000.000	70.000.000	70.000.000	70.000.000
71	71.000.000	71.000.000	71.000.000	71.000.000	71.000.000
72	72.000.000	72.000.000	72.000.000	72.000.000	72.000.000
73	73.000.000	73.000.000	73.000.000	73.000.000	73.000.000
74	74.000.000	74.000.000	74.000.000	74.000.000	74.000.000
75	75.000.000	75.000.000	75.000.000	75.000.000	75.000.000
76	76.000.000	76.000.000	76.000.000	76.000.000	76.000.000
77	77.000.000	77.000.000	77.000.000	77.000.000	77.000.000
78	78.000.000	78.000.000	78.000.000	78.000.000	78.000.000
79	79.000.000	79.000.000	79.000.000	79.000.000	79.000.000
80	80.000.000	80.000.000	80.000.000	80.000.000	80.000.000
81	81.000.000	81.000.000	81.000.000	81.000.000	81.000.000
82	82.000.000	82.000.000	82.000.000	82.000.000	82.000.000
83	83.000.000	83.000.000	83.000.000	83.000.000	83.000.000
84	84.000.000	84.000.000	84.000.000	84.000.000	84.000.000
85	85.000.000	85.000.000	85.000.000	85.000.000	85.000.000
86	86.000.000	86.000.000	86.000.000	86.000.000	86.000.000
87	87.000.000	87.000.000	87.000.000	87.000.000	87.000.000
88	88.000.000	88.000.000	88.000.000	88.000.000	88.000.000
89	89.000.000	89.000.000	89.000.000	89.000.000	89.000.000
90	90.000.000	90.000.000	90.000.000	90.000.000	90.000.000
91	91.000.000	91.000.000	91.000.000	91.000.000	91.000.000
92	92.000.000	92.000.000	92.000.000	92.000.000	92.000.000
93	93.000.000	93.000.000	93.000.000	93.000.000	93.000.000
94	94.000.000	94.000.000	94.000.000	94.000.000	94.000.000
95	95.000.000	95.000.000	95.000.000	95.000.000	95.000.000
96	96.000.000	96.000.000	96.000.000	96.000.000	96.000.000
97	97.000.000	97.000.000	97.000.000	97.000.000	97.000.000
98	98.000.000	98.000.000	98.000.000	98.000.000	98.000.000
99	99.000.000	99.000.000	99.000.000	99.000.000	99.000.000
100	100.000.000	100.000.000	100.000.000	100.000.000	100.000.000

### Algemeen.

Onder kapitaalgoederen wordt verstaan het geheel aan zaken die onder eigendom en het beheer van de gemeente vallen. Hierbij kan worden gedacht aan onderhoudstoestand en kosten wegen, rioleringen, kunstwerken, groen, gebouwen en dergelijke. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud is bepalend voor het voorzieningenniveau en voor de jaarlijkse lasten.

Opgemerkt wordt dat de Technische Dienst Beemster en Zeevang (TDBZ) op grond van de gemeenschappelijke regeling en vanwege vastgestelde budgetten is belast met het dagelijks beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen.

Om kijk te krijgen in de beleving van kwaliteit van kapitaalgoederen door burgers is het mogelijk om via een meldingenprogramma bij de TDBZ inzicht te verkrijgen in meldingen per werkonderdeel. Ook klachten worden hierin geregistreerd.

Uitgangspunt in beheer is het voorkomen van achterstallig onderhoud.

De totale oppervlakte van de gemeente is 7.208 ha.

### Beheerplannen

De TDBZ werkt met zogenaamde technische beheerplannen en areaalregistratie, deze omvatten:

- Wegbeheer, database omstreeks 1995 aangeschaft, in 2008 aangevuld met koppeling naar kaart.
- Openbare verlichting, via database bij bedrijf dat onderhoud pleegt.
- Rioleringbeheer, omstreeks 1980 aangeschaft, vanaf 2008 omgezet naar efficiënter pakket, koppeling met kaart mogelijk.
- Groenbeheer, database omstreeks 1995 aangeschaft, in 2008 omgezet naar efficiënter pakket, met koppeling naar kaart.
- Gebouwbeheer, omstreeks 1995 aangeschaft.
- Baggerbeheer, hiervoor is samenwerking met het Hoogheemraadschap (HHNK) opgestart met als resultaat op dit moment een baggerplan 2008-2017.
- Kunstwerken, er is een beknopte inspectielijst in excel. Op termijn zullen gegevens worden verwerkt in een beheerpakket.
- Beschoeiingen, de inspectie van 2008 is in excel opgenomen en kan dienen als leidraad voor kosten nu en op termijn.
- Speeltoestellen, als gevolg van een verscherpte regelgeving is hiervoor een beheerpakket beschikbaar.
- Wegmeubilair (zoals verkeersborden), hiervoor is geen beheerpakket en wordt vervanging doorgaans bekostigd via kapitaalwerken of beheerbegroting.

Met betrekking tot cijfers wordt verwezen naar de tekst bij de betreffende kapitaalgoederen. Ten opzichte van voorgaande cijfers wordt nu veel meer dan voorheen gewerkt met cijfers uit beheerplannen. Hoeveelheden zijn thans beter te bepalen. Desondanks kunnen soms cijfers nog worden aangepast omdat er nog steeds verfijning plaatsvindt van beheerplannen in de vorm, van "waar", "soort" en "hoeveelheid". Eventuele bedragen die worden genoemd zijn exclusief BTW.

### Wegbeheer

#### *Niet gemeentelijke wegen*

Op grond van een in 1993 gesloten overeenkomst zijn een aantal wegen (circa 105 km) buiten de bebouwde kom in beheer bij het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Daarnaast is er circa 29 km aan wegen in beheer bij het Rijk en Provincie.

#### *Gemeentelijke wegen*

De gemeente Beemster heeft circa 32 km weg onder haar beheer.

Met een frequentie van ca. drie jaar worden de wegen in detail door een onafhankelijk deskundige geïnspecteerd volgens de landelijke CROW systematiek. De meest recente inspectie heeft in 2008 plaatsgevonden en de resultaten zijn verwerkt in een uitgebreid maatregelen overzicht.

Voor 2010 was een bedrag van € 169.750 geraamd. Er is in 2010 € 149.700 uitgegeven voor herstraten en -asfalteren. Een deel van het geplande werkzaamheden voor 2010 zal in 2011 worden uitgevoerd.

In 2011 zullen alle gemeentelijke wegen opnieuw worden geïnspecteerd. Aan de hand van de gedane inspectie wordt de hoogte van het noodzakelijk geachte jaarlijkse budget voor herstraten en herasfalteren over vier à vijf jaar bepaald.

Voor herstraten en herasfalteren van wegen t/m 2013 wordt vooralsnog een bedrag van € 220.000 aangehouden en € 269.000 voor 2014. Voor aanpassingen op het gebied van verkeersveiligheid is in de periode 2011-2014 een bedrag van € 33.620 beschikbaar.

Tot slot wordt opgemerkt dat er periodiek wordt overlegd met het Hoogheemraadschap en politie aangaande een verdergaande veilige Beemster.

### **Openbare verlichting**

Als wegbeheerder heeft de gemeente Beemster circa 1.500 lichtmasten in eigendom. Maandelijks worden de lichtmasten gecontroleerd en waar nodig gerepareerd. Vanwege het specialisme is in 1999 besloten om het bedrijf dat onderhoud pleegt opdracht te verstrekken om alle lichtmasten met lamparmatuur specificatie op te nemen in een database. Per maandelijks reparatieronde worden vervolgens veranderingen gemuteerd. Tevens worden onaanvaardbare situaties doorgegeven aan de opzichter. De database is niet specifiek als beheerprogramma in gebruik. Aankoop en vervanging van lichtmasten geschiedt vanuit de exploitatiebegroting.

### **Rioleringbeheer**

Van toepassing is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2006-2011). In het GRP staan alle maatregelen en kosten beschreven die wettelijk noodzakelijk worden geacht op het gebied van afvalwater.

Het aantal km riolering bedraagt ca. 62 km, verder zijn er ongeveer 310 rioolgemalen te onderhouden.

Ten aanzien van de kosten voor renovatie en vervanging rekent een adviesbureau vanuit het GRP met een strategische planningsperiode van 60 jaar omdat over deze periode de theoretische meest maximale levensduur van een onderdeel riolering wordt voorzien.

Voor 2010 zijn de kosten op € 287.500 geraamd. Hiervan is € 23.600 uitgeven. Een deel van de geplande werkzaamheden van 2009 en 2010 zal in 2011 worden uitgevoerd.

De kosten 2011-2014 zijn per jaar op € 287.500 geraamd.

Met betrekking tot uitvoering wordt nagestreefd om werk met werk te maken, betekent dat altijd zal worden gekeken naar het bovenliggende wegdek en zonodig ook naar aanverwante zaken.

Een belangrijk punt van aandacht voor de gemeente zijn de wettelijke verplichtingen (WION) in het kader van de ondergrondse riool infrastructuur. Zowel alle riolering, maar ook overtollige "wees" leidingen dienen goed in beeld te zijn en worden gehouden.

### **Groenbeheer**

De gemeente heeft een aanzienlijk areaal "groen". De gegevens zijn verwerkt in een database (areaal registratie) en kunnen vanaf 2008 worden gekoppeld met digitaal kaartmateriaal.

De netto oppervlakte openbaar groen is ca. 35 ha en het aantal bomen bedraagt ca. 5.300 stuks. Er zijn 3 voetbalcomplexen, 1 handbalveld (asfaltvloer) en 1 ijsbaan. Ook heeft de gemeente 1 algemene begraafplaats.

De areaal registratie wordt onder meer gebruikt voor jaarlijkse controle van bomen. Een noodzakelijk iets dat in het kader van aansprakelijkheid verplicht wordt om uit te voeren. Met betrekking tot de groengegevens is het belangrijk dat deze goed zijn ingevoerd en dat veranderingen steeds op tijd worden verwerkt. Met name op het gebied van groen vereist dit veel aandacht. Teruglopende kwaliteit kan leiden tot kleine ergernissen, klachten of zelfs serieuze ongelukken. Het is daarom belangrijk dat de kapitaalgoederen van Beemster door middel van vastgestelde kwaliteitsnormen zo efficiënt mogelijk beheerd en onderhouden worden. Dit kan het beste gebeuren via vastgestelde onderhoudswerkplannen. Daarin kunnen ook de kosten inzichtelijk gemaakt worden, waardoor keuzes op het gebied van kwaliteit en kostenbesparingen gefundeerd kunnen worden gemaakt.

Er is nog steeds aandacht voor de bestrijding van iepziekte. Indien elke gemeente haar taak op dat gebied serieus neemt wordt verwacht de ziekte beheersbaar te houden. Bij iepziektebestrijding is het noodzakelijk dat zomers minimaal 2 à 3 keer de gehele gemeente wordt gecontroleerd op zieke iepen bij burgers, gemeente en andere overheden.

Kosten voor vervanging van zogenaamd "versleten groen" zijn opgenomen in de jaarlijkse exploitatiebegroting.

### **Gebouwenbeheer**

Inclusief scholen is er sprake van zo'n 18 gemeentelijke gebouwlocaties. Behoudens de scholen is alles gedetailleerd opgenomen in een beheerprogramma. De schoolgebouwen inclusief multifunctioneel gebouw De Boomgaard staan opgenomen in een programma gebouwenbeheer dat door SPOOR wordt onderhouden. Met behulp van het beheerprogramma wordt het onderhoud van gebouwen geraamd over een periode van 10 jaar. Aan de hand van deze gegevens wordt er jaarlijks een bedrag in de onderhoudsvoorziening gestort. De kosten voor onderhoud worden als volgt onderscheiden:

- Groot incidenteel onderhoud. Een voorbeeld is renovatie van een gebouw. Dit is levensduur verlengend. Dergelijke uitgaven worden geactiveerd.
- Periodiek normaal meerjarig onderhoud (cyclisch onderhoud). Een voorbeeld is schilderwerk aan een gebouw. Dit heeft een conserverend karakter en dient ter instandhouding gedurende de geplande

gebruiksduur. Voor deze uitgaven zijn voorzieningen gevormd die strekken tot een gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren.

- Jaarlijks terugkerend onderhoud (kort cyclische onderhoudskosten). Een voorbeeld is het jaarlijkse onderhoud aan de c.v. installatie. Dit zijn jaarlijkse preventieve onderhoudsactiviteiten voor instandhouding.

Al het onderhoud volgt uit het beheerprogramma. Met het beheerprogramma worden de onderhoudskosten over 10 jaar bepaald en vervolgens wordt er jaarlijks 1/10 gedeelte gestort van de geraamde kosten van cyclisch onderhoud ten laste van de exploitatie in de onderhoudsvoorziening.

De jaarlijkse kosten per gebouw zijn gespecificeerd op onderdeel en op aparte staten in te zien.

### **Bagger en waterbeheer incl. beschoeiingen**

Vanaf medio 2004 wordt er uitvoering gegeven aan baggerverplichtingen zoals dat gezamenlijk met het Hoogheemraadschap (HHNK) is vastgesteld. De samenwerking vormt de basis voor het systematisch en planmatig uitvoeren van baggerwerkzaamheden. Het Hoogheemraadschap houdt vast om het ingezette baggerbeleid voor de toekomst door te zetten.

Op dit moment is een baggerbeheersplan voor de periode 2008-2017 actueel. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat dit plan middels combinatiewerk met HHNK is en zal worden opgepakt om financiële voordelen te benutten.

Het aantal meters bij te houden slootkant bedraagt ca. 50 km. Van deze 50 km is een groot deel beschoeid. Vanwege de beperkte ruimte veelal tussen verharding en sloot is het doorgaans niet mogelijk om met natuurlijke oevers te werken, vandaar dat veel slootkanten met beschoeiing zijn afgewerkt.

Voor het planmatig onderhoud waterlopen (baggeren) is in 2010 € 58.800 opgenomen in de exploitatiebegroting. Hiervan is € 35.600 uitgegeven. Een deel van de geplande werkzaamheden voor 2010 is als gevolg van slechte weersomstandigheden in 2011 uitgevoerd.

Voor het vervangen van beschoeiingen is in 2010 een bedrag van € 54.625 beschikbaar gesteld. Hiervan is nagenoeg niets uitgegeven in 2010. De geplande werkzaamheden voor 2010 zullen in 2011 worden uitgevoerd.

Voor vervangen van beschoeiingen 2011-2014 is een jaarlijks bedrag beschikbaar van € 12.600.

### **Kunstwerken**

De onderhoudstoestand van de kunstwerken is door de TDBZ opgenomen en verwerkt in een exceloverzicht. Het aantal bruggen bedraagt ca. 40 stuks, dammen met duikers ca. 30 stuks en pendammen ca. 20 stuks.

De onderhoudstoestand zoals nu bekend gaf geen reden tot ongerustheid in 2010 en voor de periode 2011-2014. Vooralsnog (binnen een ca. 10 jaar) worden geen ingrijpende maatregelen verwacht.

Een deel van de geplande werkzaamheden voor 2008 is in 2010 uitgevoerd. Het restant van 2008 en de geplande werkzaamheden voor 2009 en 2010 zullen in 2011 worden uitgevoerd.

Om renovatiewerk te kunnen uitvoeren is in de periode 2011-2014 een jaarlijks bedrag beschikbaar van € 21.000.

### **Speeltoestellen**

De gemeente heeft 2 speeltuinen en 13 speelveldjes. Voor speeltoestellen is in 2004 een inventarisatie gemaakt. De kwaliteit is over het algemeen redelijk. Een verscherpte regelgeving is dat vanaf 2004 een aanvang is gemaakt met het opknappen en veiliger maken van de speelplaatsen. Met name het aanbrengen van valdempende ondergronden zijn onderdeel geweest van die werkzaamheden.

Een verscherpte regelgeving verplicht ons tot meer aandacht voor speelplaatsen. De gemeente wordt hier meerdere malen gecontroleerd door o.a. de Keuringsdienst van waren.

Meerdere keren per jaar inspecties, bijhouden van logboeken hiervan, op tijd onderdelen vervangen heeft ons doen beseffen dat dit onderdeel professioneel beheerst moet worden.

Vervanging en onderhoud wordt gedaan vanuit de jaarlijkse exploitatiebegroting, tenzij er projectmatig wordt gewerkt zoals nu bij de totstandkoming "Nieuwe Spelemei".

### **Wegmeubilair**

Voor wegmeubilair is geen inventarisatie voorhanden. Het aantal verkeersborden wordt geraamd op ca. 600 stuks. Uitgaven zoals verkeersborden, worden veelal vanuit de jaarlijkse exploitatiebegroting bekostigd. Voor grootschaliger vervanging is er veelal sprake van een combinatie met een werk en valt een en ander in de kapitaalsfeer.





### **Algemeen.**

Artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft gemeenten voor om met ingang van 1 januari 2004 een financieringsparagraaf bij de begroting en rekening op te nemen.

De financieringsparagraaf is samen met het financieringsstatuut (treasurystatuut), dat bij wijziging van de Gemeentewet verplicht is geworden, en met de Wet Fido (financiering decentrale overheden) een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van "treasury".

*Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.*

In het *treasurystatuut* van de gemeente Beemster zijn de uitgangspunten, de doelstellingen en de beleidsmatige en organisatorische kaders (inclusief toezicht op de uitvoering van treasury) bepaald. De voor onze gemeente relevante uitvoeringsregels zijn hierin opgenomen. De financierings- en beleggingsactiviteiten van de gemeente Beemster vinden plaats binnen het formele kader van het *treasurystatuut*.

Het treasurybeleid van onze gemeente is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van onze gemeente een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te reduceren. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden beheerst.

### **Gemeentefinanciering.**

De financieringsmiddelen van de gemeente worden uitsluitend ingezet voor de uitoefening van de publieke taak. Het tot nu toe gehanteerde beleid bij de gemeente Beemster is dat de financiering met externe financieringsmiddelen (kort- en langlopende leningen) zoveel mogelijk wordt beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren. Tevens wordt er geen gebruik gemaakt van rente-instrumenten. Dit beleid is in 2010 voortgezet.

De Financieringsovereenkomst (Krediet- en Depotarrangement) met de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) biedt voldoende mogelijkheden om eventuele tijdelijke financieringsoverschotten of -tekorten tegen een zo gunstig mogelijk rentepercentage uit te zetten c.q. aan te trekken.

Met deze overeenkomst is de gemeente wel verplicht vaste financieringsmiddelen aan te trekken via de BNG. De bank verplicht zich aan de gemeente vaste leningen te verstrekken ter voorziening in de financieringsbehoefte. Voor de gemeente is echter een ontsnappingsclausule ingebouwd, welke inhoudt dat geen verplichting tot sluiten van leningen bij de BNG bestaat wanneer van een derde partij een aanbod voor een gelijke lening wordt verkregen dat 0,05% gunstiger is.

Bij het aangaan van nieuwe langlopende leningen wordt naast de BNG aan minimaal nog twee andere financieringsinstellingen offerte gevraagd.

### **Rentebeleid (renterisico's).**

Met ingang van 1995 wordt gewerkt met een renteresultaat in combinatie met een reserve egalisatie renteresultaten en is er voor gekozen om de jaarlijkse rentelasten op basis van een vast rentepercentage toe te rekenen aan de geactiveerde waarde van de kapitaaluitgaven (investeringen).

Om de renteresultaten voor langere tijd in te kunnen zetten ten gunste van de exploitatie zonder dat daarbij de begroting grote schokken ondergaat wordt er gewerkt met een reserve egalisatie renteresultaten overeenkomstig het raadsbesluit van 24 april 1997.

Ter optimalisering van het renteresultaat en mede gelet op het streven naar een zoveel mogelijk evenwichtige balans wordt het jaarlijkse rentepercentage voor het toerekenen van rente aan een investering zoveel mogelijk in overeenstemming gebracht met de rente van vaste geldleningen die in soort en looptijden overeenkomen met de afschrijvingswijze / -termijnen van de investering.

### **Kasgeldlimiet en Rente-risiconorm**

De Wet Fido geeft twee concrete richtlijnen voor de gemeenten voor het beheersen van renterisico's.

Het gaat daarbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar.

### *Kasgeldlimiet.*

Aan de totale omvang van de gemiddelde netto vlottende schuld (looptijd < 1 jaar) per kwartaal wordt door de Wet Fido een maximum gesteld, ook wel kasgeldlimiet genoemd. De netto vlottende schuld mag de kasgeldlimiet niet overschrijden; hiermee wordt voorkomen dat het totaal aan korte schulden van een gemeente bepaalde grenzen overschrijdt.

De kasgeldlimiet is thans vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar en bedroeg voor het jaar 2010 ruim € 2,05 mln.

In 2010 is de kasgeldlimiet zo volledig mogelijk benut, zodat optimaal gebruik is gemaakt van de lagere korte rente.

### *Rente-risiconorm.*

Het doel van de rente-risiconorm is om tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te komen zodat het renterisico uit hoofde van rente-aanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. De rente-risiconorm houdt in dat maximaal 20% van de vaste schuld per jaar (met een minimum van € 2,5 mln.) afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. Indien de jaarlijks te herfinancieren bedragen onder deze norm blijven is er sprake van een beheerste en overzienbare situatie. In 2010 is de gemeente onder de norm gebleven.

De toezichthouder i.c. de provincie ziet toe op de hantering van de normen en kan zodanig ontheffing verlenen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden gesteld. De gemeente dient in de begroting en jaarrekening te rapporteren over de kasgeldlimiet en renterisiconorm. Alleen indien de gemeente in drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt dient de provincie daarover afzonderlijk te worden geïnformeerd.

Tabel renterisiconorm (werkelijk 2010 en meerjarenprognose 2011 t/m 2013)

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld		Bedragen in €1.000			
		2010	2011	2012	2013
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	0	0	0	0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	0	0	0	0
3b	Nieuw verstrekte lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	0	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	13.558	562	562	449
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	0	0	0	0
7	Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	0	0	0	0
8	<b>Renterisiconorm</b>	5.401	2.690	2.578	2.500
9a	Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	5.401	2.690	2.578	2.500
9b	Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	0	0	0	0
<b>Berekening renterisiconorm:</b>					
10	Stand van de vaste schuld per 1 januari	27.006	13.448	12.888	12.326
11	Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
12	Renterisiconorm (10x11:100) / min. € 2.5 mln.	5.401	2.690	2.578	2.500

### **Financieringsbehoefte en leningenportefeuille.**

#### *Financieringsbehoefte.*

Om eventuele ongewenste renterisico's af te dekken is het van belang om te weten wanneer eventueel een vaste geldlening moet worden aangetrokken en voor welk bedrag.

Voor de bepaling van de financieringsbehoefte wordt gebruik gemaakt van een liquiditeitsplanning. In deze planning worden alle verwachte inkomsten- en uitgaven opgenomen (verwachte kasstromen). Op basis van de nieuwste gegevens en ontwikkelingen wordt de liquiditeitsplanning regelmatig geactualiseerd.

Op 1 januari 2010 bedroeg het schuldrestant van de vaste langlopende (>1 jaar) geldleningen ruim €27mln.

Aan het eind van het jaar 2010 bedroeg de vaste schuld, na reguliere aflossingen, bijna €13,5 mln.

De gemiddelde rentevoet van de leningenportefeuille bedraagt op 1 januari 2010 en 31 december 2010 respectievelijk 3,49% en 4,76%.

In het 4<sup>e</sup> kwartaal van 2010 is er voor in totaal € 13 mln. aan "langlopende" leningen afgelost.

Voor het tijdelijke financieringstekort vanaf het 4<sup>e</sup> kwartaal 2010, voornamelijk als gevolg van mutaties binnen de bouwgrondexploitaties, is kort geld (looptijd < 1 jaar) opgenomen.

*Leningenportefeuille.*

De huidige leningportefeuille bestaat uitsluitend uit leningen aangegaan met de NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Het verloop van onze leningenportefeuille was als volgt:

	Jaar	2010	
Stand leningen per 1 januari	€	27.006	
Vervroegde aflossingen	€	0	-/-
Reguliere aflossingen	€	13.558	-/-
Nieuw aan te trekken leningen	€	0	+
Stand leningen per 31 december	€	13.448	

Voor het huidige financieeljaar wordt het resultaat 2010, voornamelijk als gevolg van mutaties binnen de non-current portfolio, te kort zijn (vergeleken met 2009).

De huidige non-current portfolio bestaat uit leningen toegestaan met de IV Bank Nederland. Gemiddeld:

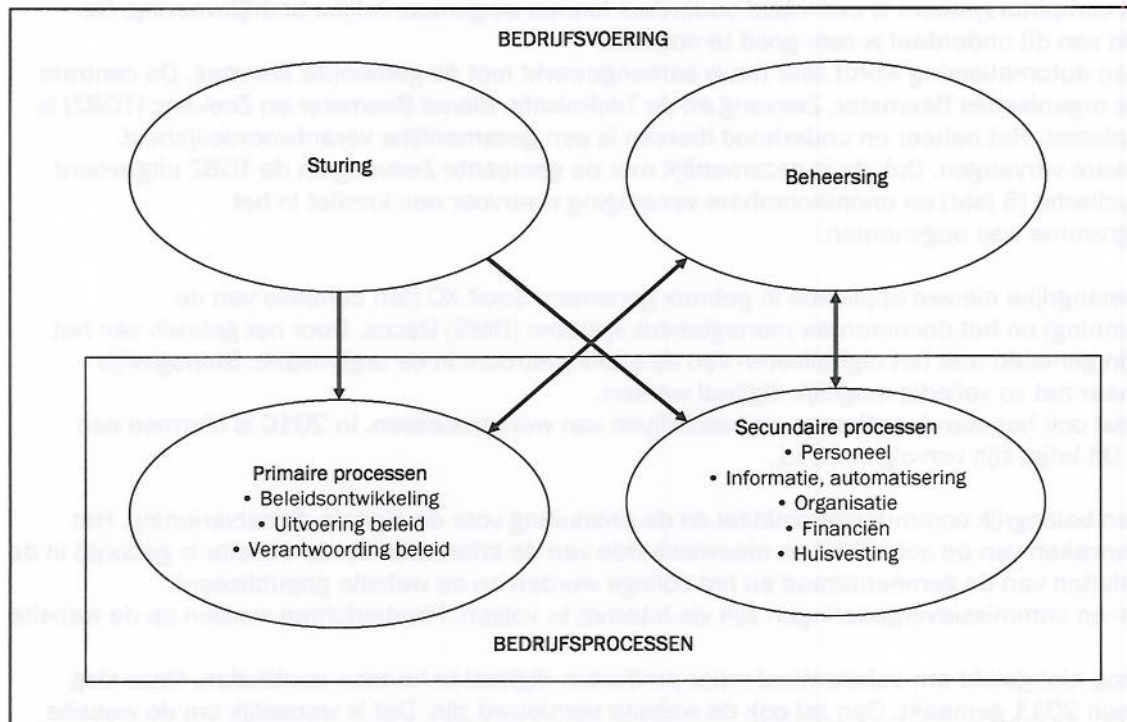
	2010	2009	De wijziging van onze non-current portfolio was als volgt:
Stand leningen op 1 januari	€ 27.078	€ 27.078	
Verworven afwikkeling	0	€ 0	
Regressie afwikkeling	€ 13.858	€ 13.858	
Herwaardeering van leningen	0	€ 0	
Stand leningen op 31 december	€ 13.220	€ 13.220	

## Paragraaf bedrijfsvoering

### Algemeen

De bedrijfsvoering betreft de totale gemeentelijke organisatie, zowel de ambtelijke als de bestuurlijke. De burger verwacht van de gemeente dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend worden besteed. Ook verwacht de burger dat de gemeente een betrouwbare partner is, dat afspraken worden nagekomen. Er zijn omvangrijke middelen gemoeid met de gemeentelijke bedrijfsvoering. Transparantie en inzicht in de kosten is dan ook van groot belang, zowel voor het bestuur, als voor de inwoners. In het vervolg van deze paragraaf gaan we in op enkele onderdelen.

Bedrijfsvoering bestaat uit beleidsmatige (primaire) processen, ondersteunende (secundaire) processen en uit de sturing en beheersing van deze processen. Schematisch ziet dit er als volgt uit.



In 2010 zijn maatregelen genomen om meer en beter op deze processen te kunnen sturen en die te beheersen. Voorbeelden hiervan zijn de organisatorische wijzigingen in de taken en verantwoordelijkheden van het ambtelijke management en de meer bewust maken van de medewerkers van hun taakverantwoordelijkheden bij deze processen en het integraal werken.

In 2011 willen wij beschikken over een adequate planning- en control cyclus. Dit is een doelstelling uit het collegeprogramma.

### Personeel

De salariskosten zijn berekend aan de hand van de toegestane formatie. Van deze formatie wordt een gedeelte extern gefinancierd. Hieraan liggen (bestaande) samenwerkingsprojecten ten grondslag. Deze extern gefinancierde formatie is deels structureel en deels tijdelijk. Op deze wijze wordt creatief en flexibel ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en nieuwe taakvelden. Als voor projecten een inhuur van personeel van derden noodzakelijk is, gaan we ook daartoe over mits daarvoor binnen het project financiering aanwezig is.

De begrote personeelsformatie bestaat uit de burgemeester, de wethouders, het personeel van het gemeentehuis en het personeel van gemeentewerken. Hiervoor is in de begroting 2010 totaal 69,97 fte opgenomen.

Dit is 67,77 fte eigen personeel, 0,62 fte stelposten (voor de griffie en het projectbureau Des Beemsters) en 1,58 fte voor inhuur van personeel van derden of personeelsmutaties.

De formatie is in 2010 niet groter geworden. Wel is bij de totale salariskosten sprake van een kleine overschrijding (€ 12.000).

Inclusief gedetacheerd personeel zijn 81 personen werkzaam in de ambtelijke organisatie.

Het personeelsverloop in 2010 was beperkt. Er zijn 4 personeelsleden uit dienst getreden en 7 in dienst getreden. Dit verschil wordt verklaard doordat in 2010 een aantal functies zijn ingevuld, die in het jaar daarvoor vacant zijn geworden door personeelsmutaties.

Vanaf september 2010 geldt een vacaturestop. Tot deze maatregel is besloten in verband met de bezuinigingstaakstelling waar de gemeente voor staat.

De dalende lijn in het ziekteverzuimpercentage heeft zich in 2010 voortgezet (2010: 3,99%, 2009: 4,61% en 2008: 5,01%).

In 2010 is de notitie personeelsontwikkelingsbeleid vastgesteld. Deze notitie geeft het strategisch personeelsontwikkelingsbeleid weer voor de jaren 2011-2014. Met de uitvoering van deze notitie is een begin gemaakt. Dit krijgt zijn vervolg in de komende jaren.

### **Informatie en automatisering**

De zorg voor het computersysteem is een vitaal onderdeel binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering. De bedrijfszekerheid van dit onderdeel is zeer goed te noemen.

Op het gebied van automatisering wordt zeer nauw samengewerkt met de gemeente Zeevang. De centrale hardware van de organisaties Beemster, Zeevang en de Technische dienst Beemster en Zeevang (TDBZ) is bij Beemster geplaatst. Het beheer en onderhoud hiervan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

In 2010 is hardware vervangen. Ook dit is gezamenlijk met de gemeente Zeevang en de TDBZ uitgevoerd. Dit betrof een cyclische (5 jaar) en onontkoombare vervanging waarvoor een krediet in het investeringsprogramma was opgenomen.

In 2010 zijn 2 belangrijke nieuwe applicatie in gebruik genomen: Squit XO (ten behoeve van de omgevingsvergunning) en het documentair management systeem (DMS) Decos. Door het gebruik van het DMS is een begin gemaakt met het digitaliseren van de stukkenstroom in de organisatie. Stapsgewijs werken wij toe naar het zo volledig mogelijk digitaal werken.

Dit project behelst ook het standaardiseren en beschrijven van werkprocessen. In 2010 is hiermee een begin gemaakt. Dit krijgt zijn vervolg in 2011.

De website is een belangrijk communicatiemiddel en de ontsluiting voor de digitale dienstverlening. Het beheer en het bewaken van de actualiteit en nieuwswaarde van de informatie op de website is geborgd in de organisatie. Besluiten van de gemeenteraad en het college worden op de website gepubliceerd.

Gemeenteraads- en commissievergaderingen zijn via internet te volgen. Persberichten worden op de website gepubliceerd.

In 2010 is het nog niet gelukt om substantieel meer producten digitaal te kunnen aanbieden. Deze slag wordt alsnog begin 2011 gemaakt. Dan zal ook de website vernieuwd zijn. Dat is wenselijk om de website dynamischer en toegankelijker te krijgen en daarmee te voldoen aan de hedendaagse eisen.

### **Organisatie**

De ambtelijke organisatie bestaat uit 3 sectoren (Grondgebied, Samenleving en Bedrijfsondersteuning) en 1 afdeling voor de directe ondersteuning van het bestuur (de stafafdeling). Elke sector wordt geleid door een sectorhoofd. De stafafdeling staan onder directe leiding van de gemeentesecretaris/algemeen directeur. De gemeentesecretaris en de sectorhoofden vormen het managementteam.

In het huidige organisatiemodel zijn de sectorhoofden integraal managers voor alle managementtaken van de sector. Dit zijn de zogenaamde piofah taken: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, automatisering en huisvesting.

Het managementteam heeft een visie en missie op de organisatie vastgesteld. Bij de uitwerking daarvan zijn de medewerkers actief betrokken. Het verankeren van deze missie en visie in de organisatie is een bepalende factor voor het behalen de gestelde doelen voor de dienstverlening en in- en externe communicatie.

Er geldt een mandaatbesluit waardoor een groot aantal bevoegdheden over de bedrijfsvoering door het college is gemandateerd aan het ambtelijk management.

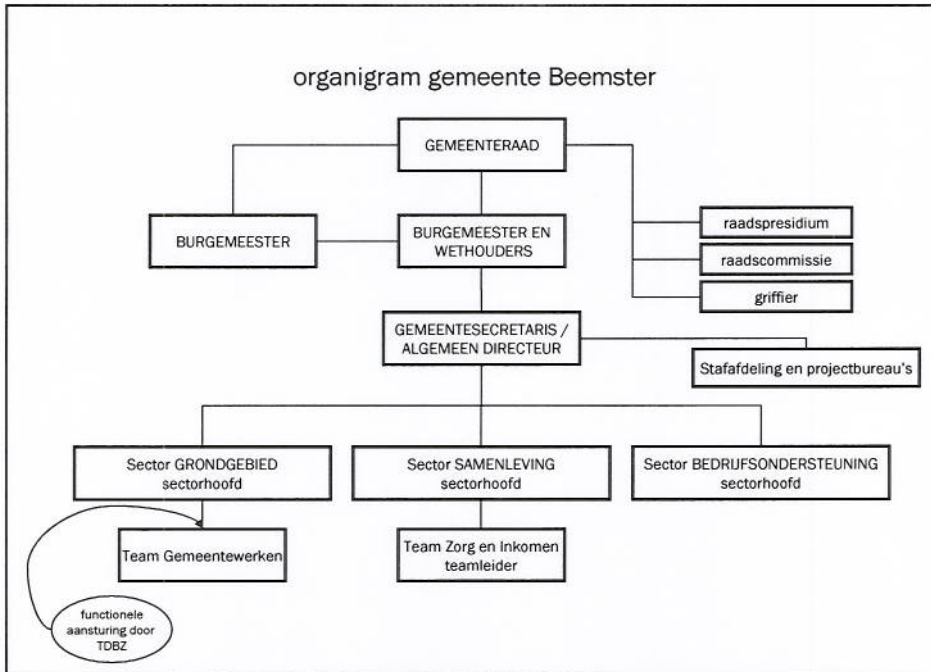
Als het onderwerp zich daarvoor leent, wordt die projectmatig aangepakt. Voorbeelden hiervan zijn de werkzaamheden om de digitale dienstverlening op een uitstekend niveau te brengen.

Een aantal diensten en werkzaamheden voor de bedrijfsvoering, worden in samenwerking met andere gemeenten uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking op het gebied van sociale zaken, veiligheidszorg, ICT. Een ander sprekend voorbeeld is de samenwerking die al jaren vormt krijgt via de Technische dienst Beemster en Zeevang.

Om een uitstekende dienstverlening te kunnen blijven garanderen, heeft de gemeenteraad de wens uitgesproken om te komen tot een robuuste ambtelijke organisatie met meerdere gemeenten. Dit met behoud van de bestuurlijke zelfstandigheid.

In 2010 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden daartoe. In 2011 is hierover een vervolgbesluit genomen. In februari 2011 heeft de gemeenteraad aan het college de opdracht gegeven om te onderzoeken op welke wijze en op welke onderdelen ambtelijke samenwerking met Purmerend mogelijk is.

De organisatie was in 2010 als volgt ingericht



### Financiën beheer

In 2010 zijn de financiële verordeningen getoetst op de actualiteit en waar nodig opnieuw en gewijzigd vastgesteld.

Voor de aanbevelingen en adviezen, die door de accountant zijn gedaan in het kader van de jaarstukken 2009, is een plan van aanpak opgesteld. Een aantal actiepunten zijn in 2010 afgerond en anderen zijn in de tijd uitgezet en/of de werkprocessen zijn daarop aangepast.

### Huisvesting en facilitair beheer

Het gemeentehuis is geschikt voor de uitvoering van de taken die momenteel aan een gemeente worden gesteld. Voor Gemeentewerken en de Brandweer zijn aparte gebouwen in gebruik. Het projectbureau woningbouw is ondergebracht in een gehuurde locatie.

De panden, die in eigendom zijn, worden beheerd en onderhouden op basis van een onderhoudsplanning.

In het collegeprogramma is de doelstelling opgenomen, dat in de periode van 2010 - 2014 een duurzame bedrijfsvoering in het gemeentehuis gefaseerd wordt ontwikkeld. Hierbij gaat het om energiebesparende maatregelen en duurzame inkoop.

Voor het pakket aan energiebesparende maatregelen is een ambtelijke projectgroep ingesteld, die in 2010 de eerste resultaten heeft gepresenteerd. Dit krijgt zijn vervolg in 2011.

Voor de inkoop op het terrein van het facilitair beheer streven wij naar intergemeentelijke samenwerking. De expertise hiervoor is in de eigen organisatie onvoldoende aanwezig en door deze samenwerking kunnen we onze inkoopkracht bundelen. In 2010 zijn 2 projecten (aflopende contracten) op deze wijze opgepakt.





## Paragraaf verbonden partijen

### Algemeen.

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten wordt verstaan onder een verbonden partij: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:

- De visie op de verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

De gemeente Beemster heeft een relatie met veel participanten. In deze paragraaf zullen dan ook niet alle participanten worden vermeld. Het criterium voor vermelding is een aanmerkelijk financieel belang (> € 15.000).

### De verbonden partijen.

De belangrijkste verbonden partijen van Beemster zijn:	Bijdrage	
	Raming 2010	Werkelijk 2010
Naam instelling:		
Technische Dienst Beemster en Zeevang (TDBZ)	€ 672.984	€ 670.981
Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland (ISW)	€ 40.181	€ 40.181
Stadsregio Amsterdam (SA)	€ 19.212	€ 19.212
Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland	€ 136.707	€ 122.362
*)Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland (GGD)	€ 276.140	€ 264.909
Waterland Archief	€ 52.378	€ 52.872
*)Baanstede (inclusief doorbetaling rijksbijdrage)	€ 476.914	€ 431.585
<b>Totaal bijdrage</b>	<b>€ 1.676.526</b>	<b>€ 1.602.102</b>

De werkelijke bedragen 2010 zijn inclusief afrekeningen over voorgaande jaren en de door de gemeente bij het BCF te vorderen doorgeschoven BTW.

\*) Voor een groot deel betreft de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen een doorbetaling van de door de gemeente ontvangen rijksbijdrage.

Beemster is aandeelhouder van de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten en van de N.V. Houdstermaatschappij EZW (aandelen NUON). Het bezit van deze aandelen leidt tot de ontvangst van dividenduitkeringen. Deze uitkeringen zijn stabiel. Wij verwijzen overigens naar de paragraaf weerstandsvermogen, onderdeel Stille reserves.

Informatie over de verbonden partijen is om een aantal redenen van belang. De partijen voeren taken uit die in feite tot het gemeentelijke takenpakket behoren. Om bepaalde redenen is de uitvoering bij de verbonden partij gelegd. De taakuitvoering door de verbonden partijen heeft wel financiële consequenties.

In het volgende onderdeel gaan wij kort in op het takenpakket van de genoemde verbonden partijen.

#### Technische Dienst Beemster en Zeevang

De gemeenten Beemster en Zeevang zijn een gemeenschappelijke regeling aangegaan voor onder andere uitvoering van taken als bouw- en woningtoezicht, milieutoezicht en de dagelijkse leiding van de afdelingen gemeentewerken in de beide gemeenten.

#### Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland (ISW)

Beemster neemt samen met de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zeevang deel aan de gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland. Het ISW is in 1971 opgericht.

Het samenwerkingsorgaan heeft ten doel een harmonische ontwikkeling van de daaraan deelnemende gemeenten te bevorderen als bijdrage aan het welzijn van de Waterlandse bevolking, zo staat in de gemeenschappelijke regeling.

#### Stadsregio Amsterdam

Op 1 mei 1992 is de gemeenschappelijke regeling Regionaal Orgaan Amsterdam, thans Stadsregio Amsterdam, in werking getreden.

De Stadsregio heeft tot taak die belangen te behartigen, welke verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling in de regio Amsterdam. Het gaat daarbij om belangen betreffende: ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, verkeer en vervoer, economische aangelegenheden, milieu.

### **Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland**

vanaf 1 januari 2008 geldt de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. De veiligheidsregio heeft een uitgebreider takenpakket dan de regionale brandweer voorheen had. Naast de brandweertaken voert de veiligheidsregio tevens de Wet geneeskundige hulpverlening bij rampen (Wghor) uit. De gemeenschappelijke regeling GHOR Amsterdam is per 1 januari 2008 opgeheven. De brandweertaken behelzen onder meer het instellen en in stand houden van een regionale brandweeralarmcentrale, het voorbereiden van de organisatie voor het optreden van de brandweer in buitengewone omstandigheden en het regelen van de operationele leiding bij de bestrijding van rampen en zware ongevallen.

### **Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zaanstreek-Waterland (GGD)**

De GGD voert een aantal wettelijke en niet-wettelijke taken uit.

De wettelijke taken vloeien voort uit de Wet Collectieve preventie Volksgezondheid (WCPV) en de Wet Geneeskundige Hulpverlening bij Rampen (WGHR). Enkele WCPV taken zijn: inzicht verwerven in de gezondheidssituatie (epidemiologie), infectieziektebestrijding, jeugdgezondheidszorg, gezondheidsvoorlichting en -opvoeding.

De GGD is verantwoordelijk voor de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening bij grootschalige ongevallen en rampen. De operationele uitvoering van deze taak ligt bij de regionaal geneeskundig functionaris en de veiligheidsregio.

Naast de wettelijke taken worden ook een aantal andere taken uitgevoerd, zoals reizigersvaccinatie, medische advisering en hygiëne inspecties in kinderdagverblijven.

### **Waterland Archief**

Het Waterland Archief heeft de zorg voor en het beheer van de archieven, die ingevolge de Archiefwet naar bewaarplaatsen zijn of dienen te worden overgebracht. Hieronder vallen ook opschoningactiviteiten en het toegankelijk maken van de archieven voor het publiek.

### **Baanstede**

De uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) is in het werkgebied van Baanstede georganiseerd via de Gemeenschappelijke regeling Zaanstreek-Waterland, die op 1 januari 1999 in werking trad.

In 2008 is een modernisering van de WSW ingevoerd. Doel is om het proces van instroom, doorstroom en duurzame plaatsing (bij voorkeur buiten de activiteiten van de organisatie, in casu Baanstede) tot het primaire proces te maken.

Sinds 2008 wordt de rijksbijdrage voor de sociale werkvoorziening aan de gemeenten uitbetaald. De gemeenten in Zaanstreek en Waterland betalen deze bijdrage door aan Baanstede.

### Algemeen

Onder grondbeleid verstaan wij het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat ten behoeve van de realisering van de vastgestelde ruimtelijke en deels ook economische doelstellingen.

### Doelstelling

Primaire doelstelling is het voeren van actieve grondpolitiek waarbij door middel van het vaststellen van bestemmingsplannen woningbouwmogelijkheden in de kernen Middenbeemster en Zuidoostbeemster worden gecreëerd.

Onder actieve grondpolitiek verstaan wij dat de gemeente zelf de gronden aankoopt, zonodig tijdelijk beheert, bouwrijp maakt en vervolgens uitgeeft. Dit geeft de grootste zekerheid dat de in het bestemmingsplan opgenomen bestemmingen ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Tot op heden heeft de gemeente Beemster deze actieve rol kunnen vervullen, maar de laatste jaren worden met name projectontwikkelaars actief en verwerven zich een positie door middel van aankoop van gronden en terreinen waardoor een volledige planuitvoering bemoeilijkt wordt. De rol van de gemeente wordt dan veel meer een faciliterende; in dat geval spreken wij van passieve grondpolitiek.

De meest simpele vorm is dat een particulier (projectontwikkelaar) exploiteert en de gemeente louter de publiekrechtelijke rol vervult.

Er zijn ook verdergaande vormen van samenwerking, waarbij een rechtvaardige kosten- en batenverdeling wordt afgesproken.

Hoewel de voorkeur zondermeer uitgaat naar het voeren van actieve grondpolitiek kunnen er zich omstandigheden voordoen dat andere keuzes moeten worden gemaakt. Daarbij moet rekening worden gehouden met de posities die de particulieren innemen, de uitvoeringscapaciteit van de eigen organisatie en de juridische mogelijkheden en beperkingen.

De instrumenten die ons ter beschikking staan om de beoogde woningbouw te bereiken zijn, naast het zelf verwerven, bouwrijpmaken en uitgeven, de toepassing van de exploitatieverordening, de wet voorkeursrecht gemeenten en in het uiterste geval onteigening. Ook is per 1 juli 2008 de nieuwe Wro en de grondexploitatiewet van kracht geworden. Voor nieuwe plannen vervalt daardoor het instrument van de exploitatieverordening. Wel ontstaan er meer juridische mogelijkheden voor een ruimer kostenverhaal. Naar wij verwachten kunnen in de meeste gevallen samenwerkingsovereenkomsten afgesloten worden, gebaseerd op optimalisatie van het financiële resultaat voor de gemeente en realisering van het beoogde woningbouwprogramma. Het inzetten van de eerder genoemde zware instrumenten is dan niet noodzakelijk.

### Uitgangspunten

Wij hanteren de volgende uitgangspunten:

- Wij kiezen bewust voor een actieve grondpolitiek; waar noodzakelijk wordt gezocht naar vormen van samenwerking en baat-afoming.
- Plannen dienen minimaal kostendekkend te zijn.
- Bij de verkoop van bouwgrond en/of nieuwbouwwoningen wordt gebruik gemaakt van het per 1 juli 2004 ingevoerde register van belangstellenden voor een koopwoning op basis van de volgorde van inschrijving.
- Per m<sup>2</sup> verkochte bouwgrond wordt € 10,00 toegevoegd aan de reserve Dorpsuitleg ten behoeve van het treffen van bovenwijkse voorzieningen.
- Per m<sup>2</sup> verkochte grond wordt € 2,00 toegevoegd aan de reserve Archeologiebeleid.
- Zonodig wordt een extra toeslag per m<sup>2</sup> toegepast voor de aanleg van bijzondere infrastructuurle voorzieningen.
- De verkoopprijzen zijn op een marktconform niveau.
- Het voorkeursrecht wordt toegepast.

### Overige ontwikkelingen

Bij de ontwikkeling van De Nieuwe Tuinderij in Zuidoostbeemster en het Vierde kwadrant in Middenbeemster wordt bij de grondexploitatie samengewerkt met een marktpartij, die in beide gebieden een grondpositie heeft. Deze samenwerking is in de loop van 2010 voorbereid en zal eerste helft 2011 een definitieve vorm krijgen.

## Stand van zaken

### Middenbeemster - plan Leeghwater

In 2010 is op deze locatie gestart met de woningbouw. In verband met de stagnatie op de woningmarkt is besloten een deel van de koopwoningen om te zetten in huurwoningen en ook is er meer ruimte gekomen voor particulier opdrachtgeverschap op vrije kavels. Het uitwerkingsplan voor deze vrije kavels is in 2010 aangepast en de verkoop van kavels is gestart. De verkoop van de kavels stagneert. In het eerste kwartaal 2011 wordt verkoop van een deel van de kavels aan een ontwikkelende bouwer onderzocht. Het behalen van de geplande opbrengst staat hierbij voorop.

Verder is voor Leeghwater 3 een bijdrage van € 292.500 uit de tijdelijke stimuleringsregeling woningbouw ontvangen.

De eerste serie van 33 huurwoningen is in 2010 opgeleverd. Behalve de particuliere kavels zullen de resterende woningen in 2011 opgeleverd worden. De huidige prognose voor het exploitatieresultaat is, met inachtneming van eerdere besluiten over de bestemming, bijna € 2,5 miljoen.

### Middenbeemster – Vierde kwadrant

Het bestemmingsplan Vierde kwadrant Middenbeemster is in 2009 goedgekeurd. Het betreft een globaal plan dat uiteindelijk de bouw van 480 woningen hier mogelijk maakt. De uitwerking vindt plaats op basis van het in opdracht van de gemeente gemaakte beeldkwaliteitplan. Het gaat hier om 240 woningen tot 2020 en 240 woningen in de periode daarna.

Op basis van de exploitatieverkenning die behoort bij het bestemmingsplan is in 2010 een aantal belangrijke grondaankopen gedaan, waardoor de ontwikkeling van de eerste 240 woningen mogelijk gemaakt is. Van de twee agrarische bedrijven in het plan is er één in 2010 aangekocht en met de eigenaar van het andere agrarische bedrijf is overeenstemming bereikt over de aankoopvoorwaarden. De koopovereenkomst zal in het eerste kwartaal 2011 afgerond worden. Ook met de eigenaren van de gronden die in de tweede fase van het plan na 2020 kunnen worden bebouwd zijn in 2010 onderhandelingen gevoerd.

De grondexploitatie voor deze ontwikkeling zal gezamenlijk worden gevoerd met een marktpartij, die in het gebied een grondpositie heeft. Deze samenwerking is in 2010 verder uitgewerkt en in de eerste helft van 2011 zal hiervoor een samenwerkingsovereenkomst worden gesloten.

### Middenbeemster - gronden nabij Volgerweg 26

Overeenkomstig het advies van de raad is dit perceel, ter grootte van 16.89.05 ha, met ingang van 1 maart 2009 opnieuw voor een periode van 2 jaar en 10 maanden verpacht, dus tot 31 december 2011. De jaarlijks te ontvangen pacht ad. € 18.311 wordt gebruikt ter tegemoetkoming in de jaarlijkse kosten (waterschapslasten e.d.).

In 2012 worden deze gronden betrokken bij de viering de festiviteiten rond het 400-jarig bestaan van de polder. De gronden zijn in 2010 bij de onderhandelingen over een grondvererving in het Vierde kwadrant weliswaar per 1 januari 2012 tegen boekwaarde verkocht, maar kunnen gedurende 2012 voor de festiviteiten worden gebruikt. Met de betreffend agrariër is in de koopovereenkomst wel vastgelegd dat er in 2012 begonnen kan worden met de realisatie van nieuw een agrarisch bedrijf. Hiervoor zal betrokkene wel zelf moeten zorgen dat de gemeente op basis van een plan tijdig een planologische procedure kan voeren.

### Zuidoostbeemster fase 2

In de uitwerking van het streekplan Noord-Holland-Zuid (Waterlands Wonen) is aangegeven dat tot 2020 in Zuidoostbeemster maximaal 450 woningen (in uitleggegebied) mogen worden gerealiseerd.

Dit gebied is gelegen ten oosten van de Purmerenderweg en strekt zich uit vanaf het Noorderpad tot aan het sportcomplex van de voetbalvereniging ZOB.

In dit gebied ligt een glastuinbouwbedrijf, dat per 1 januari 2009 is beëindigd.

De gronden ter grootte van 4.12.60 ha zijn, in verband met het strategisch belang van een gemeentelijke grondpositie in dit plangebied, inmiddels aangekocht. De ontwikkeling van deze gronden vindt pas na de ontwikkeling van fase 1 plaats.

### De Nieuwe Tuinderij

De nieuwe Tuinderij is het gebied waar de eerste fase van de geplande woningbouw voor de uitbreiding van Zuidoostbeemster plaats zal vinden. Deze uitbreiding is opgenomen in het bestemmingsplan Zuidoostbeemster I. Vanwege de beroepschriften bij de Raad van State is dit bestemmingsplan in 2010 niet onherroepelijk vastgesteld. De Raad van State heeft in januari 2011 beslist om de uit te werken bestemming wonen in dit bestemmingsplan te schrappen. De Raad van State is tot deze beslissing gekomen omdat de gemeente zelf een herziening van dit plan in procedure gebracht heeft. Het gaat hierbij om de partiële herziening van het bestemmingsplan ZOB I naar aanleiding van de rapportage van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. In deze herziening is het aantal woningen aanzienlijk teruggebracht en is het bouwen van

appartementen beperkt tot ca. 50, uitsluitend in het zorgcentrum. Ook is de maximale bouwhoogte van het zorgcentrum teruggebracht.

Het bestemmingsplan "eerste partiële herziening Zuidoostbeemster I" is in 2010 door de raad vastgesteld. Met de behandeling van de ingediende beroepschriften is de Raad van State in maart 2011 gestart. De mogelijke woningbouwplannen op locatie Jonk zijn particulier initiatief en zijn niet opgenomen in het exploitatiegebied van De Nieuwe Tuinderij..

Voor De Nieuwe Tuinderij is in 2010, samen met de marktpartij waarmee de gemeente de grondexploitatie wil voeren, een nieuw stedenbouwkundig plan ontworpen en een nieuwe exploitatieopzet per 01-01-2010 gemaakt. Hierin is o.a. rekening gehouden met de partiële herziening. Het exploitatieresultaat laat bij een rekenrente van 5,55 % een klein negatief resultaat zien en bij 3.5 % een relatief gering positief resultaat. In deze exploitatieopzet wordt rekening gehouden met andere afspraken over de bijdragen aan de reserves dorpsuitleg en archeologie dan gebruikelijk worden gemaakt.

Daarnaast zijn in 2010 met diverse eigenaren koopovereenkomsten gesloten. Ook met de eigenaren van de bestaande kas is een koopovereenkomst gesloten, waarbij afgezien is van de realisatie van een grote nieuwe kas. Op de geplande locatie hiervoor zullen nu hoofdzakelijk woningen en groen gerealiseerd worden. Voor deze wijziging in Zuidoostbeemster I is in 2010 een separaat bestemmingsplan in procedure gebracht. Omdat er geen zienswijzen ingediend zijn zal de raad dit plan in april 2011 vaststellen. De exploitatie van dit gebied zal worden toegevoegd aan De Nieuwe Tuinderij.

#### - De nieuwe Tuinderij west (westzijde Purmerenderweg)

Voor de gronden die verworven zijn in dit plandeel is in samenhang met het ontwerp van de woningen het stedenbouwkundig plan verder uitgewerkt. Door de ontwikkelaar van de woningen zijn hiervoor twee architecten geselecteerd. Eind 2010 is de omgevingsvergunning voor 119 woningen aangevraagd. De planologische basis voor deze woningen is een uitwerkingsplan dat in maart 2011 voor zienswijzen ter inzage is gelegd.

Voor de gronden in dit plandeel is de Wet Voorkeursrecht gemeenten gevestigd. Met één eigenaar is vanwege een juridisch onduidelijke situatie nog geen overeenkomst over de verwerving gesloten, en zijn ook onderhandelingen hierover niet mogelijk.

Los van de ontwikkeling van de woningbouw is in 2010 gestart met de aanleg van de nieuwe Spelemei, die in het voorjaar van 2011 in gebruik genomen zal worden.

#### - De Nieuwe Tuinderij oost (oostzijde Purmerenderweg)

Met de ondernemingen die eigenaar zijn van een deel van de grond, zijn merendeels afspraken gemaakt over de verkoop van de grond aan de gemeente. Het maken van definitieve koopovereenkomsten met marktpartijen is echter vertraagd door het wijzigen van het woningbouwprogramma en door het faillissement van één marktpartij. Het gevoerde overleg heeft in 2010 niet geresulteerd in een definitieve koopovereenkomst. Ook hier is de Wet Voorkeursrecht gemeenten gevestigd op het in ontwikkeling te nemen gebied. Het gebied is samen met het westelijk deel opgenomen in de grondexploitatieherziening per 1 januari 2010..

Daarnaast zijn in 2010 enkele verwervingen van particuliere eigenaren afgerond. Met twee particuliere eigenaren wordt over de verwerving nog verder onderhandeld.

Vanwege de verwervingssituatie zal met de woningbouw worden gestart in De Nieuwe Tuinderij west en is de start van de woningbouw in oost verschoven naar 2013.

#### UITGANGSPUNTEN VOOR DE ONTWIKKELING VAN DE WONINGBOUW IN DE NIEUWE TUINDERIJ:

Met de ontwikkelaars die een grondpositie hebben in de deelgebieden west en oost zijn afspraken gemaakt over de voorwaarden waaronder zij bereid zijn te verkopen aan de gemeente c.q. aan een samenwerkingsverband waarin de gemeente participeert. Hierbij zijn de volgende generieke uitgangspunten gehanteerd t.a.v.:

1. de grondexploitatie en de samenwerkingvorm
2. inbrengwaarde van de grond
3. de grondprijsmethodiek
4. de toedeling van bouwclaims

#### 1. De grondexploitatie.

- De grondexploitatie omvat alleen de deelgebieden De Nieuwe Tuinderij west en oost
- Over de locatie Jonk wordt met de eigenaren separaat overleg gevoerd.
- Met de ontwikkelende partijen die een grondpositie hebben in De Nieuwe Tuinderij worden afspraken gemaakt over de verkoop van hun grond aan de gemeente.
- De partijen brengen de grond in tegen een vastgestelde waarde en verkrijgen daarvoor een ontwikkelrecht.

- Op basis van de gesprekken met alle ontwikkelaars heeft de gemeente gekozen voor samenwerking in de grondexploitatie met één marktpartij..
2. De inbrengwaarde van de grond.
    - De inbrengwaarde van de grond is aan de hand van de grondexploitatie bepaald. De berekening is gebaseerd op de totale omvang van de grondexploitatie.
    - Belangrijkste motief van de gemeente is de sturing van de grondexploitatie op een minimaal neutraal resultaat. (sturing op 0 +).
    - De inbrengwaarde is voor alle partijen gelijk in verband met de vereiste gelijkwaardigheid en gelijke behandeling van de deelnemende partijen.
  3. De grondprijsmethodiek.
    - De grondprijsmethodiek is gebaseerd op vaste grondprijzen. Deze zijn bepaald aan de hand van een residuele verkenning, een toets van de lokale markt en een vergelijking van de grondprijzen de regio. De opbrengsten zijn aan de hand van de marktontwikkelingen bijgesteld en verwerkt in de herziening van de grondexploitatie in juli 2010. De ontwikkelaars zijn in het verleden met een eerder gehanteerde methodiek van grondquotes akkoord gegaan. Overleg over vaste grondprijzen is gevoerd, maar kan met twee ontwikkelaars pas afgerond worden als er duidelijkheid is over hun positie..
  4. De toedeling van bouwclaims.
    - Met alle partijen was in principe overeenstemming over de omvang van hun bouwclaim. Door het schrappen van de appartementen en optimalisatie van het plan is het aantal woningen in de grondexploitatie van oorspronkelijk 646 verminderd tot 544 woningen. Over de gevolgen is in 2010 met marktpartijen overleg gevoerd. Met twee marktpartijen is nog geen overeenstemming bereikt.

#### **Herontwikkeling Bloeiende Perelaar, Buurthuis en Spelemei-terrein.**

Voor de herontwikkeling van deze locaties, die vrij gekomen zijn door de realisatie van het Mfc. "De Boomgaard" is in 2009 een ontwikkelaarsselectie gehouden. Uitgangspunten bij de selectie zijn geweest de stedenbouwkundige randvoorwaarden en de gewenste opbrengst. Als beste kandidaat is Ymere daarbij naar voren gekomen. Ymere heeft in 2010 onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om meer sociale huurwoningen in de verschillende planonderdelen te realiseren, maar heeft uiteindelijk aan ons college laten weten geheel van de ontwikkelmogelijkheid af te willen zien.

In opdracht van de gemeente is in 2010 het buurthuis en de aanbouw aan het schoolgebouw gesloopt. Om te voorkomen dat de ontwikkeling nog verder vertraagt, wordt er met een nieuwe kandidaat onderhandeld over de verkoop van De Bloeiende Perelaar ten behoeve van herontwikkeling. Op het buurthuissterrein is ruimte voor woningen in particulier opdrachtgeverschap. De getaxeerde opbrengst is ca €460 000 geringer dan verwacht.

Voor het Spelemeiterrein wordt separaat naar de mogelijkheden van herontwikkeling gekeken.